

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://www.muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/biografie/1918-1939/kadra/d-f/wladyslaw-dabrowski/9504,Wladyslaw-Dabrowski.html>
01.05.2025, 19:09

Władysław Dąbrowski (1892-1927). Pochodził z rodziny Dąmbrowskich (taka jest tradycyjna pisownia nazwiska), herbu Junosza. Był synem Adolfa i Leontyny z Kozłowskich, urodzony 19.04.1892 r. w Suwałkach. Kształcił się w I Korpusie Kadetów w Petersburgu, a następnie w Szkole Jazdy w Elizawetgradzie. Szkołę ukończył 06.07.1911 r. w stopniu korneta i został przydzielony do 2. pułku lejbułanów kurlandzkich.

Z pułkiem tym, w randze porucznika, wyruszył na pierwszą wojnę światową. Podczas wojny, na skutek osobiście wyrażonego życzenia, przejściowo dowodził w piechocie, najpierw 2. Kompanią a potem 1. Batalionem X Pułku Strzelców Turkiestańskich, następnie był dowódcą oddziału motocykli przy 2. Dywizji Kawalerii.

Jesienią 1917 r. gorliwie agitując wśród żołnierzy Polaków przyczynił się do zorganizowania w Syzranu oddziału jazdy.

Dnia 02.11.1917 r. porzucił służbę w armii rosyjskiej, w randze rotmistrza, i na czele 85 ludzi odjechał do 3. Pułku Ułanów I-go Korpusu Polskiego Dowbora Muśnickiego. Tu, jako dowódca 5. szwadronu, wykazał brawurową odwagę i nieprzeciętne zdolności strategiczne przy samodzielnym wykonywaniu śmiałych akcji.

Po likwidacji Korpusu, Dąbrowski wyjechał do powiatu dziśnieńskiego. Samodzielnie sformował obronę powiatu przed oddziałami bolszewickimi oraz nie pozwolił Niemcom rabować polskiego mienia. Jesienią 1918 r. pod naciskiem przeważających sił sowieckich wyjechał do Wilna.

W Wilnie dowództwo Samoobrony Litwy i Białorusi powierzyło rotmistrzowi Wł. Dąbrowskiemu organizację oddziałów jazdy. Od 25.11.1918 r. rotmistrz Dąbrowski dowodził oddziałem, a od 25.12.1918 r. 1. Pułkiem Ułanów. Dla swojego pułku zdobywał broń i siodła. W okresie walk samoobrony przy wyzwoleniu Wilna dowodził siłami garnizonu zdobywającymi tak zwane „Wronie Gniazdo”, a następnie był dowódcą wschodniego odcinka frontu broniącego miasta. Dnia 06.01.1919 r., po wycofaniu się oddziałów polskich z Wilna, rotmistrz Władysław Dąbrowski odrzucił propozycję rozbrojenia przez Niemców i na czele dywizjonu ułanów i batalionu strzelców (później dwóch) rozpoczął sławny przemarsz do Brześcia. Po nawiązaniu łączności z grupą gen. Listowskiego, Władysław Dąbrowski został przyjęty do Wojska Polskiego w randze majora i mianowany dowódcą grupy operacyjnej (dobrze znanej pod nazwą oddziału majora Dąbrowskiego). Dowodząc tym oddziałem brał udział w zdobyciu Berezy Kartuskiej, Bytenia, Janowa, Pińska i Baranowicz. Po przeformowaniu grupy operacyjnej w 13. Pułk Ułanów i Lidzki Pułk Strzelców, został 19.04.1919 r. dowódcą 13. Pułku Ułanów. Z pułkiem tym walczył nad

brzegami Berezyny. Dnia 20.01.1920 r. Dąbrowski został przydzielony do dowództwa 10. Dywizji Piechoty, a 20.07. tego roku wezwany przez gen. Hallera do formowania Ochotniczego Pułku Jazdy. Dnia 25.07.1920 r. mianowano go dowódcą 211. Pułku Ułanów, a 12.08.1920 r. wyruszył wraz z pułkiem na front i walczył pod Płockiem, Górą, Mławą, Chorzalami, Druskiennikami, Stołpcami, Kojdanowem, Stankowem. Jesienią 1920 r. 211. Pułk Ułanów przemianowano na 23. Pułk Ułanów Nadniemeńskich. Dowodząc tym pułkiem mjr Dąbrowski przeszedł do Wojsk Litwy Środkowej i brał udział w bitwach pod Rykontami, Rudziszkami, Lejpunami, Mejszagolą, Szyrwintami. Z dniem 30.09.1921 r. został zwolniony do rezerwy. Dnia 01.12.1921 r. powołano go do służby czynnej i mianowano dowódcą 34. Baonu Celnego. Dnia 27.09.1922 r. został komendantem 34. Baonu Straży Granicznej, a 20.07.1923 r. komendantem 31. Baonu Straży Granicznej. Po likwidacji Straży Granicznej przydzielony do 27. Pułku Ułanów, a następnie do 6. Pułku Strzelców Konnych. Dnia 31.05.1926 r. zwolniono go do rezerwy. Zmarł 21.10.1927 r. i został pochowany na cmentarzu wojskowym koło Hermanowicz w powiecie dziśnieńskim. Za przedarcie się na czele oddziału z Wilna do Brześcia otrzymał pochwałę w rozkazie Wodza Naczelnego, za czyny bojowe order Virtuti Militari, Krzyż Walecznych, i inne wysokie odznaczenia.

Opracowała: **Danuta Michalak**

Źródło: Akta personalne CAW, Ap.290, akta odznaczeniowe VM 4-423, KW 24/0-255, MN 20.732, Polski Słownik Biograficzny.

 [Dowództwo oddziału partyzanckiego braci Dąbrowskich \(luty 1919\). Siedzą od lewej: mjr Władysław Dąbrowski, rotm. Jerzy Dąbrowski; stoją: W. Chmieliński, B. Kuczyński, E. Kaczkowski \(zdjęcie pochodzi z książki Zbigniewa Wójcika oraz Andrzeja Friszke „O Niepodległość i granice 1914 - 1921”, ISP Warszawa, s.133.\)](#)